

UNIVERSITETET I BERGEN
Det matematisk-naturvitenskaplege fakultet

Eksamен i MAT 112 - Grunnkurs i matematikk I
Onsdag 9. juni 2004, kl. 09.00 - 13.00

Tillatne hjelpemiddel: kalkulator.

Oppgåve 1

- Finn Mac-Laurin rekka til $\ln(1+x)$ ved å gjøre bruk av at $\frac{1}{1+x} = \sum_0^{\infty} (-1)^n x^n$ for $|x| < 1$.
- Finn konvergensintervallet for Mac Laurin rekka til $\ln(1+x)$.
- La $g(x) = \frac{\ln(1-x)}{x}$ for $0 < |x| < 1$, $g(0) = -1$. Kva blir Mac-Laurin rekka for g ?
- Grunngi at $\int_0^x \frac{\ln(1-t)}{t} dt = -\sum_1^{\infty} \frac{x^n}{n^2}$ gjeld for $0 < x < 1$. Gjeld og formelen for $x = 1$?

Oppgåve 2

Gitt flata F ved $(*) : 2x^2 + 3y^2 - z^2 = 1$.

- Finn likninga for tangentplanet til flata i punktet $P : (1, 1, -2)$.
- Finn alle punkt på F der tangentplanet er parallelt med xz -planet.
- Finn alle punkt på F der normallinja til tangentplanet går gjennom origo.

Oppgåve 3

La $f(x, y) = x^4 + xy + y^2$.

- Finn dei stasjonære punkta til f .
- Finn største og minste verdi til $f(x, y)$ når $x \geq 0$, $y \geq 0$ og $x + y \leq 1$.
- Finn største og minste verdi til $f(x, y)$ når $(*) : x^2 + y^2 - 1 = 0$.

Oppgåve 4

Ei kurve C er gitt ved

$$\vec{r}(t) = t \vec{i} + t^2 \vec{j} + \frac{2}{3} t^3 \vec{k}, \quad t \in [0, T], \text{ der } T > 0.$$

- a) Finn $\bar{v}(t) = \vec{r}'(t)$ og $\bar{a}(t) = \vec{r}''(t)$.
- b) Vis at lengda av C er $\frac{2}{3} T^3 + T$.
- c) La $g(x, y, z) = 2xy - 3z$. Finn den retningsderiverte av g i punktet $P_1 : (1, 1, 2/3)$ i retninga gitt ved $\bar{u} = \frac{1}{\sqrt{3}}(\vec{i} + \vec{j} + \vec{k})$.
- d) Vis til slutt at i et vilkårleg punkt P_t på C vil ∇g stå normalt på $\vec{r}'(t)$:

Arne Stray

Per Manne